

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Zpráva o průběhu a zkušenostech z realizace 6 čtenářských dílen

Název projektu :	Čtenářské dílny pro jazykovou komunikaci
Registrační číslo projektu :	CZ.1.07/1.1.00/56.0054
Realizátor projektu :	Střední škola a Základní škola Lipník nad Bečvou, Osecká 301
Třída :	6. třída ZŠ praktická
Počet žáků + věková skupina :	6 žáků / 2 chlapci + 4 dívky Věková skupina: 10 let
Zpracoval/a :	Mgr. Pavla Stiborková
Datum:	11.12.2015

Čtenářské dílny byly realizovány od října do prosince roku 2015.. Ve třídě byli 2 chlapci a 4 dívky 6.tř. ZŠ praktické. Hlavním dlouhodobým cílem výše uvedeného projektu na škole bylo zejména rozvíjení vědomého čtenářství, čtenářských dovedností, schopností a strategií, dále vedení žáků k vědomé samostatné četbě, k samostatnému individuálnímu výběru a hodnocení pro ně vhodných knih.

V dnešní uspěchané době si na přečtení knížky málokdo najde čas. Dětem často chybí vzor z domova, proto je na nás – učitelích, abychom jim odhalili kouzlo knih a přivedli je ke čtení.

Před samotným ověřováním dílen bylo třeba si ujasnit s dětmi pravidla našeho setkávání s knížkami. Některá pravidla jsou pro děti poměrně jasná (příchod včas, opatrné zacházení s knížkami, spolehlivé vrácení knížek, pravidla komunikace apod.). Důležitá jsou ale i pravidla pro učitele (např. dát dětem opravdu dostatek času, aby se vyjádřily, dát jim dost prostoru na výběr knížky, reflektovat splnění úkolů, nepřeplnit program, aby byl čas na dílnu čtení dlouhý tak, jak konkrétní skupinka dětí potřebuje).

Podle metodiky „Rozvoje čtenářské gramotnosti“ byl vytvořen celoroční tematický plán, který obsahoval celkem deset čtenářských dílen (lekci). Vlastní zpráva hodnotí průběh a zkušenosti z realizace šesti čtenářských dílen v hodinách Českého jazyka a literatury za období říjen – prosinec 2015.

Použité metody ve čtenářských dílnách:

- Řízené čtení s otázkami a porozuměním textu
- Hromadný poslech
- Individuální a skupinová práce
- Tvořivé psaní, vytváření alternativního konce příběhu
- Brainstorming
- Sdílení myšlenek ve skupině

K realizaci čtenářských dílen byly použity tyto knihy: Pipi dlouhá punčocha, Lingren, Astrid (Albatros), Mami, kup mi psa!, Štelbaská Zuzana (Albatros), Pekelná třída řádí, Steklač, Vojtěch (Albatros), Dášeňka čili život štěněte, Čapek, Karel (Ottovo nakladatelství).

K faktorům, které negativně působily na efektivitu projektu ve třídě patřila především nižší úroveň čtení, poruchy pozornosti a snížená úroveň rozumových i poznávacích schopností a dovedností u žáků třídy. K faktorům, které pozitivně ovlivnily u žáků třídy realizaci projektu, patřila jejich dobrá komunikace s realizátorem projektu a jejich zájem o netradiční způsoby a formy výuky – forma realizace projektu ve třídě měla na žáky pozitivně motivující vliv.

Čtenářská dílna č. 1

V této hodině jsme pracovali formou čtenářské lekce s knihou „*Pipi dlouhá punčocha*“ od Lingren, Astrid.. Cílem lekce bylo rozvíjet u žáků schopnost předvídat děj, orientace v textu, shrnutí děje a jako reflexe vyplnění pracovního listu. Při realizaci cílů lekce byly použity

metody čtenářské lekce – čtení s předvídáním, řízené čtení s otázkami, vyplnění pracovního listu. Z vyplněných pracovních listů vyplynulo, že s plněním zadaných úkolů neměli žáci většinou žádné obtíže, dařilo se jim předvídání děje.

Čtenářská dílna č. 2

Před pokračováním čtení knihy „*Pipi dlouhá punčocha*“, jsme s dětmi diskutovaly o hlavních postavách z knihy a navázaly na další příběh.

Použité metody: motivační rozhovor, před četbou, sdílení nápadů ve dvojici, předvídání děje. Žáci pak diskutovali, o čem příběh asi bude. Správnost svých tvrzení si děti ověřily čtením textu. V závěru vyplnili žáci pracovní list, kde měli za úkol vyhledat informace v textu knihy. Žáci při plnění úkolu pracovali aktivně ve všech částech hodiny.

Čtenářská dílna č. 3

Práce s knihou „*Mami, kup mi psa!*“ od Zuzany Štelbaské. Cílem lekce byla práce s textem, sdílení pocitů z četby, vyplnění pracovního listu. Po úvodním brainstormingu na téma co všechno víš o psech, následovalo volné psaní na téma „Pes-přítel člověka“. V této lekci byly děti velmi aktivní, jelikož propojovaly čtení textu s vlastní zkušeností.

Čtenářská dílna č. 4

Práce s knihou „*Pekelná třída řadí*“ od Vojtěcha Steklače. Hlavní cíle čtenářské dílny byly – práce s textem, předvídání a interpretace textu, vyjadřování vlastních myšlenek a postojů, sdílení pocitů z četby, vyplnění pracovního listu. Jako úvodní aktivitu jsme využily hru Aktivitu, kdy děti měly na kartičkách slova ze školního prostředí a vyjadřovaly se pantomimou. V pracovním listu jsme vytvořili Pětílístek hlavního hrdiny. Dětem velmi vyhovovalo, že se učitel střídá s dětmi ve čtení, tempo čtení se zlepšilo v návaznosti na pochopení čteného a dobré interpretace odpovědí na otázky.

Čtenářská dílna č. 5

Práce s knihou „*Dášeňka čili život štěněte*“ od Karla Čapka. Hlavním cílem bylo pochopení čteného textu a jeho interpretace, odpovědi na otázky k ověření porozumění čteného textu, sdílení postojů k chování a jednání hlavní postavy příběhu, sdílení pocitů z četby mezi dětmi.

Z vyplněných pracovních listů vyplynulo, že se všem dětem dařilo plnit zadané úkoly, neměly větší potíže se čtením a pochopením čteného. Děj knihy žáky zaujal, bavil je, podněcoval je k diskusi mezi sebou.

Čtenářská dílna č. 6

Tato dílna byla zaměřena na dílnu čtení s úkolem. Žáci byli vyzváni, aby si přinesli svou vlastní knihu, z které si budou číst, budou prezentovat a sdílet zajímavé myšlenky, pocity z četby s ostatními žáky, své emoce, sympatie. Úkolem bylo zaměřit se na hlavní postavu a zamyslet se nad tím, jak bychom jí mohli pomoci, aby byla šťastná, co bychom jí přáli a proč. Následovala prezentace hlavních postav. Dílnu čtení považuji za velmi zdařilou.